

تشنج (که حمله تشنجی یا حمله غش هم نام دارد) شامل انقباضات غیرارادی تعداد زیادی از عضلات بدن است. این وضعیت ناشی از وجود یک اختلال در فعالیت الکتریکی مغز است. اگر تشنج تکرار گردد و علتی برای آن پیدا نشود به آن صرع می گویند. اگر علت تکرار حمله مشخص باشد دیگر عنوان بیماری صرع نیست و به عنوان علامتی از یک اختلال شناسایی می شود. تشنجهای معمولاً منجر به از دست رفتن یا اختلال هوشیاری می شوند. شایع ترین علت تشنج، صرع است. این تشنجهای می توانند ناگهانی و بدون مقدمه روی دهند. درست قبل از (شروع) تشنج، بیمار ممکن است یک دوره هشداردهنده (اورا) با یک سری علائم را تجربه کند که مثلاً به صورت یک احساس عجیب و غریب یا یک بو یا مزه خاص است.

ترتیب اتفاقات زیر در صرع شایع است:

- بیمار به طور ناگهانی و اغلب با فریاد کشیدن، بی هوش شده و به زمین می افتد.
- بدن بیمار سفت و پشت او قوس دار می شود.
- ممکن است تنفس متوقف شود. لبها ممکن است تهرنگ خاکستری - آبی داشته باشند و صورت و گردن، قرمز و پف آلود شوند.
- حرکات تشنجی آغاز می شوند. ممکن است فک، قفل شود و تنفس صدادار شود. بزاق روی دهان ظاهر می شود و در صورتی که زبان یا لبها بریده شده باشند، بزاق می تواند خونی باشد. ممکن است کنترل مثانه یا روده از دست برود.

- عضلات شل شده، تنفس به حالت طبیعی برمی گردد؛ بیمار معمولاً در عرض چند دقیقه، هوشیاری خود را دوباره پیدا می کند. بیمار ممکن است دچار احساس منگی شود یا کارهای عجیب و غریبی از خود بروز دهد. امکان دارد که نسبت به رفتار خود آگاهی نداشته باشد.

- پس از یک حمله تشنج، بیمار ممکن است احساس خستگی کند و به خواب عمیق فرو برود. پس از تشنج، بیمار گیج و خواب آلوده است و از سردرد، درد عضلانی و خستگی شکایت دارد.

علل تشنج :

علت تشنج می تواند بیماریهای داخلی یا مشکلات ترومائی باشد و یا همزمان وجود داشته باشند مثل بیمار دیابتی که بدنش تصادف اتومبیل دچار ضربه به سر و تشنج شده است.

ما چه باید بکنیم؟

اولین اقدام، اطمینان از امنیت بیمار و خودمان است. اگر بیمار در مکانی خطرناک مثل استخر یا بلندی قرار گرفته، وی را از محل دور می کنیم.

* پس از برقراری امنیت با اورژانس پیش بیمارستانی (115) تماس می گیریم.

از انگشت خود برای باز کردن دهان بیمار استفاده نکنید زیرا ممکن است منجر به آسیب های شدید تا حتی قطع انگشت شما گردد.

برای برقراری امنیت راه هوایی بیمار کافی است وی را به یک سمت برگردانیم تا ترشحات دهانی به راحتی خارج شده و وارد راه هوایی نشود.

* به دلیل کاهش هوشیاری و خواب آلودگی بیمار، نباید مواد غذایی یا مایعات به آن ها داد. مواد غذایی می تواند به دلیل خواب آلودگی و کاهش هوشیاری بیمار، وارد مجاری هوایی گردد.

رژیم غذایی مناسب، خوردن وعده های غذایی منظم، استفاده از میان وعده و پرهیز از گرسنه ماندن از راههای موثر پیشگیری از تشنج می باشد.

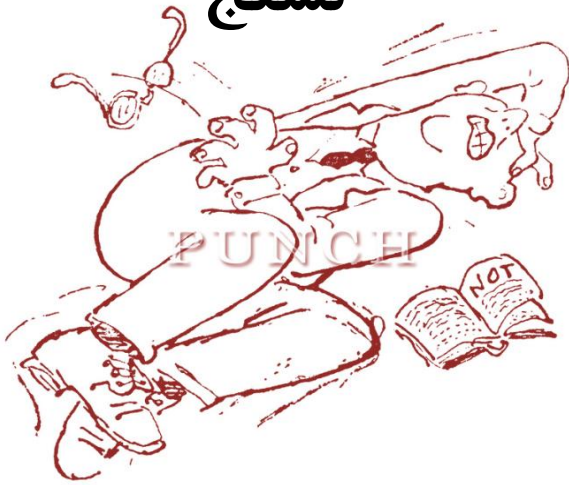
از غذاهایی مانند: ماهی، چغندر، تخم مرغ، میوه و سبزیجات تازه، حبوبات، کلم پیچ، غلات و لبنیات می توانید استفاده کنید.

جهت کاهش تهوع از مصرف بیسکوبیت، کلوچه، مواد غذایی با بوی زیاد مانند کلم پخته، قهوه، ادویه، غذاهای سرخ کرده، و چرب خودداری کنید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خراسان
بیمارستان سوانح شهید کامیاب

تشنج

تهیه و بازنگری: لعل اهنگر

کد پمفلت: Nu/21/1	سال تهیه: 94
گروه هدف: همراهیان و بیماران	بازنگری: 95

در برخورد با کسی که دچار حمله تشنج شده به موارد زیر
دقت کنید:

نیازی به بیرون آوردن زبان از دهان نیست! و با فشار چیزی وارد
دهان نکنید.

اگر فرد سابقه حمله قبلی تشنجی نداشته در اسرع وقت و ترجیحا
با آمبولانس به بیمارستان مراجعه نمایید و در صورت وجود سابقه
قبلی تشنج نیز در صورت طولانی شدن حمله و یا متفاوت بودن
آن با حملات قبلی در اسرع وقت به بیمارستان مراجعه کنید.

کسی که یکبار تشنج کرده لزوما مصروع نیست پس لطفا بیخود به
کسی انگ بیماری نزنید.

معمولا حالت بیهوشی فرد کمتر از 2 دقیقه طول میکشد ولی اگر
دیدید حالت دست و پا زدن و یا بیهوشی کامل طولانی تر شد، در
رساندن بیمار به بیمارستان عجله کنید

در خصوص کودکان و نوزادان بویژه بعد از تزریق واکسن درجه
حرارت به دقت کنترل نمایید و به ازای دو برابر وزن بچه در زمان
بروز تب هر 6 ساعت قطره استامینوفن به او بدهید

**پس از پایان حمله، در صورت خواب آلودگی بیمار را به
آرامی بخواهانیید. و بعد از بیدار شدن او را به زمان و مکان
آگاه کنید. لطفا به مدت زمان تشنج و وضعیت بیمار قبل و
حین حمله را ثبت کنید. و گزارش بدهید.**

Fase tónica

Fase clónica

ADAM.

* بیماران تشنجی به دلیل احتمال سقوط به دنبال تشنج، مستعد
آسیب به سر، ستون فقرات و در رفتگی در کتف می باشند.
بنابراین در بیماری که خواب آلود است و ما از میزان آسیب ستون
فقراتش اطلاع نداریم، دقت نمائید انتقال با کمترین احتمال آسیب
مهره ای انجام گردد.

* نیازی به کنترل حرکات پرشی بیمار نیست. کنترل این پرش ها
دشوار بوده و می تواند آسیب رسان باشد. تنها مراقب باشید که اگر
بیمار در محلی واقع شده است که احتمال افتادن دارد از سقوطش
ممانعت نمائید. آرام بیمار را روی زمین و یک پهلو بخواهانیید و
اجازه بدهید حرکاتش را انجام بدهد. با استفاده از بالش های نرم
از وی محافظت کنید.

* عینک و وسایل تیز و خطرناک را از بیمار دور کنید.